

ROMIMA IZ BELVILA DOSUĐENA NAKNADA ŠTETE PROTIV GRADA BEOGRADA ZBOG ISELJENJA IZ 2012

Brisel, 29. jun 2020: Nakon pet godina duge pravne bitke, za dvoje Roma koji su bili prinudno iseljeni iz svojih domova u Beogradu, a potom smešteni u napušteno skladište u Nišu, Apelacioni sud u Beogradu je konačno dosudio naknadu štete u visini od 2.600 evra (plus kamata). Evropski centar za prava Roma (ERRC) zastupao je njih i trećeg tužioca, koji je na žalost u međuvremenu preminuo.

Uprkos dosuđenoj naknadi štete, sud je odbio navode ERRC-a da u Srbiji prinudna iseljenja disproportionalno pogađaju Rome, i da iz tog razloga predstavljaju indirektnu diskriminaciju. Sud je takođe propustio da uzme u obzir naročito ranjiv položaj Roma koji žive u segregisanom okruženju, a koji zahteva posebno razmatranje od strane vlasti, kao i činjenicu da tužioci žive u dodeljenom smeštaju bez ijednog dokumenta kojim se reguliše njihov boravak zbog čega su u riziku od ponovnih iseljenja.

“Iako dosuđena naknada štete može delimično da kompenzuje povredu prava koju su tužioci pretrpeli, domaći sudovi su nastavili da ignorišu širi kontekst i poražavajuće okolnosti u kojima mnogi Romi u Srbiji danas žive” izjavila je Andrea Čolak, pravnica ERRC-a koja je radila na ovom slučaju. *“Sudije su propustile da pouče vlasti o njihovim pravnim obavezama da preduzmu mere*

kojima se sprečava kršenje prava i ispravlja nepravda koju Romi trpe. Ignorisanje ovih obaveza samo produbljuje spiralu anticiganizma i institucionalnog rasizma.”

Tužioci, njihove porodice i oko 1000 Roma su 26. aprila 2012. godine prinudno iseljeni iz neformalnog naselja „Belvil” u Beogradu. Veliki broj njih su interno raseljena lica sa Kosova koji su preseljeni u metalne kontejnere na periferiji grada. Porodice koje je zastupao ERRC su imale prijavljeno prebivalište u Nišu, pa su ih vlasti poslale da tamo žive u napuštenom skladištu bez vode i struje.

U aprilu 2015. godine, tužioci su uz podršku ERRC-a podneli tužbu protiv Republike Srbije, Grada Beograda i Grada Niša zbog povrede prava na dom i diskriminacije. Skorašnja odluka Apelacionog suda u Beogradu delimično je preinačila prvostepenu presudu parničnog suda. U presudi je navedeno da je tužiocima povređeno pravo na stanovanje i zabrana diskriminacije (po osnovu mesta prebivališta) jer su tužioci stavljeni u nepovoljniji položaj u odnosu na druge iseljene Rome kojima je bilo dozvoljeno da ostanu u Beogradu i ostvare pravo na različite oblike podrške.

Sud se u obrazloženju presude pozvao na međunarodno pravo sadržano u praksi Evropskog suda za ljudska prava i Međunarodnom paktu o ekonomskim, socijalnim i kulturnim pravima kao osnovu za obeštećenje tužilaca. Dok dosuđena naknada štete Romima predstavlja pozitivan pomak, odbijanje diskriminacije po osnovu etničke pripadnosti i relativno dug sudski postupak (tokom koga je jedna tužilja preminula) ukazuju da za Rome u Srbiji i dalje postoje velike prepreke u pristupu pravdi.

Kontakt za više informacija ili da ugvorite intervju:

Andrea Čolak
Pravni konsultant ERRC
Evropski centar za prava Roma
andrea.colak@errc.org
+381 64 41 39 117